

2 CORINTHIANS

Warefa'aia

Feni faguapaloaa ne'ia a'a ei Corinth, Paul na ne'inia a'a fei au pidawaia pafoo ei losuia yei. Hefi'a ro'ou, rona ware ba Paul na tata, ma'uaa ina fama'aiaa fei baua nunumiana ba ro'aa fifawanewanei ma namina rata fei ni'eni'eana ei ro'aa bigi'ia.

Do'ofama'a, Paul fi u'ugaa fei pa'afii fei sibana wagii fei rawarawa ne'iana ma fei ni'eni'eana ba rona filogii naranaraa ro'ou.

Ina i'ginaa fei losuu ba ronei fani fanaa ro'ou a'a ei narafawe'ia yei Judea, ei lomi rona pa'l. Ana na fiharei a'a ei ro ware ba ro'ou pa'aa apostle, ei rona ware ba Paul abaa pa'aa apostle.

1 ¹Yau Paul, hemea apostle Christ Jesus a'a fei nunumiaa mei Haidaa ma i a'au, Timothy, mei lofuu o'ou.

Feni ne'ia i dinaa a'a ei losuu mei Haidaa yei Corinth ma a'a minaa ei apunaia yei Achaia:

²Fei rawani'a ma fei gutafarawania i dinaa a'a hamu'ou, noranarai a'a mei Haidaa, mei hia Amaa o'ou mawe mei Fasu Jesus Christ.

Mei Haidaniaa Minaa ei Fa'unuwenuwea

³Udugia i dinaa a'a mei Haidaa, mei Amaa mei Fasuu o'ou Jesus Christ, mei Amaa faloloa'ia, mei hia Haidaniaa minaa ei fa'unuwenuwea,
⁴mei na fa'unuwenuweaa hai'ou a'a minaa ei awataa hai'ou ba a'a fei unuwenuwea hai'ouna tonia a'a mei Haidaa hai'ounuei fa'unuwenuweaa hefi'adiae rona pa'l tamunu ei mau awataa. ⁵Uaa ana ale'ei ei fi'iaa Christ na no'uamai a'a ei tatalaiaa hai'ou, ana a'a Christ, fei unuwenuweaa hai'ou imina apoidiae. ⁶Nabaa hai'ouna gutafafelo, fei pa'afina sifei ba hamonei gutafarawani ua ma hamonei tela; nabaa hai'ouna gutafarawani, pa'afina sifei ba hamonei gutafarawani ua, ba wagii ei fi'ia, ei hai'ounado'o tonia, ana hamonei tonaa fei mau apitaia. ⁷Ma napa'aa o'onai unuu hai'ou a'a hamu'ou, uaa hai'ouna aida ba ana ale'ei

hamo'aa tonaa ei fi'iaa hai'ou, ana hamowe tonaa fei unuwenuwea
hai'ouna tonia.

⁸ Ena lofu, nunumiaa hai'ou ba hamonei aida ba batanai ei awataa
hai'ouna tonia yei Asia. Hai'ounamina temu ma namina ratanaa hai'ou ba
pa'aa lomi hai'ou apitaipa'i ma ba hai'oupo'o birawa'a'afai ua. ⁹ Hi'i. Laloo
ei naranaraa hai'ou, hai'ouna nanamuinia ba hai'ou'aa ma'e. Ma'uaa
fei manumanu fei, ina nomai ba hai'ounei'aa o'ugaa ana hai'ou, ma'uaa
o'ugaa mei Haidaa, mei i fa'asi'anaa ei ma'ea. ¹⁰ Ina fatela'anaa hai'ou a'a
ei hafelo'a manumanu, ei na pa'i ma'ea wagina. Ma na o'onai unuu hai'ou
a'ana ba ranimai iwe hadumaloo hai'ou ¹¹ ana ale'ei hamona hadumaa
hai'ou wagii ei lafulafuaa hamu'ou. Wagii fei rawani'a, fei ina fanaa
hai'ou uaa ei lafulafuaa watauda, watauda ro'aa ware 'ta' uaa hai'ou.^a

Paul na Filoginaa Naranarana

¹² Sifeni feni mamaguguua hai'ou: Lomi na marapu ei naranaraa hai'ou
wagii ei mau tatalaiaa hai'ou yeni ano ma fei mau gutagutaa hai'ou a'a
hamu'ou. Siguapaloei napa'aa apunai ma fa'uai ma noramiana a'a mei
Haidaa. Ma abaa hai'ouna bigi'aa e'ei a'a fei mau apa'aa feni ano, ma'uaa
a'a fei rawani'aa mei Haidaa. ¹³ Uaa lomi hai'ouna ne'ifanaa hamu'ou
hepalu manumanu lomi hamo'aa igopa'ia o apa'ia. Ma na o'ugaa fei ba
ana ale'ei hamona ¹⁴ apa'aa hai'ou ma'ida wagina ana hamonei aida ba
ina rawani nabaa hamo'aa mamagugu uaa hai'ou, ana ale'ei hai'ouna
mamagugu wagii fei arewaa mei Fasu Jesus uaa hamu'ou.

¹⁵ Si'ei ba una o'ugaa feni, na nara ba ado'omii ma'a hamu'ou ba
hamo'aa to guapalo hawegia. ¹⁶ Una do'onara ba amii ma'a hamu'ou ena
na tatalaidinaa Macedonia ma na hadiwe'imai, a noma'adimai hamu'ou.
Ma ale'ei hamo'aa to guapalo hawegia. Ma hinene, te, hamonei alonaa
yau Judea. ¹⁷ Eni a pagiaa feni talau feni, na pa'i pa'afina. Lomi na bigi'ia
ale'ei fei mau feni ano. Haa, ale'ei ba i guapaloi naranarau ba a nara ba,
“Hi'i, a bigi'ia” ma ana fi nara ba, “Lo'e?”

¹⁸ Ma'uaa ana ale'ei ba mei Haidaa na oafagugu, fei wareaa hai'ou
a'a hamu'ou abaa “Hi'i” ma “Lo'e.” ¹⁹ Uaa mei Na'uui mei Haidaa, Jesus
Christ, mei hai'ou Silas^b ma Timothy na u'ugia a'a hamu'ou, hia abaa
ale'ei ba “Hi'i” ma “Lo'e.” Ma'uaa i a'ana, ranimai ba “Hi'i.” ²⁰ Uaa figa
fa'unaia na wareia mei Haidaa, minaa ei, “Hi'i” a'a Christ. Ma si'ei,
i a'ana, ona ware ba, “Amen” ba nei to hawera wagina mei Haidaa.
²¹ Mei Haidaa, hia mei na bigi'ia ale'ei ba hai'ou ma hamu'ou, o ufawe'i
a'a Christ. Ina papaditaina o'ou, ²² tama'ainaa o'ou ba manumanuna
ma augaa fei Spiritina laloo iaa o'ou ale'ei ba inadii tama'ainaa o'ou
nopa'aloof tamanu i nomai.

^a 1:11 Watauda ne'ia ba, *hamu'ou* ^b 1:19 Warea Greek *Silvanus*, ana fei hara *Silas*

²³ Mei Haidaa i fagianainau nabaa lomi a warefa'uai ba fei pa'afina ba lomi una hadiwe'inaa Corinth sifei ba inei'aa fi'i naranaraa hamu'ou.

²⁴ Lomi hai'ouna nunuminia ba hai'ou ale'ei fasu wagii ei we'iaa naranaraa hamu'ou, ma'uaa hai'ou'aa bigisipui a'a hamu'ou ba hamonei ni'enile, uaa wagii fei narafawe'ia, hamona ufaweli.

2 ¹Si'ei, una naradii ba unei'awii ma'adinaa hamu'ou ma fani

fi'iaa hamu'ou. ²Uaa, nabaa afafaloloa'inaa hamu'ou, hinidai i fani'eni'eau. Haa, abaa ana hamu'ou ena una afafaloloa'inaa hamu'ou?

³ Una ne'i ale'ei fama'a ba ena na nomai, lomi i bibiyei naranarau a'a hamu'ou, hamu'ou ena ba hamo'aa fani'eni'eau. Uaa una aida ba nabaa una ni'enile, ana hamo'aa ni'enile. ⁴Uaa una naranara watauda ma na fi'i naranarau eni a ne'inaa feni fininaa pasiaa ranuu pudau a'a hamu'ou.

Abaa a fanarawataudanaa hamu'ou, ma'uaa ba a fa'aiaa hamu'ou fei walaloaa fei haguau hamu'ou.

Futoaa Hafelo'aa mei na Tata

⁵ A'a mei na falfi'iaa ei naranara, lomi namina fi'i naranarau ale'ei fi'iaa naranaraa hamu'ou wagina. ⁶Fei fanaa hamu'ou lagina na hawia. ⁷E'eni, hamonei futoaa fei tatana ma farawaninaa naranarana ba nei'amina fua'onia fei faloloa'iana. ⁸Si'ei, a i'igifawe'i a'a hamu'ou ba hamonei fama'adinia fei haguua hamu'ou a'ana. ⁹Fei pa'afina a ne'inaa a'a hamu'ou fama'a, sifei ba a apa'ia ba ana hamo'aa u pa'i a'fei manimania ma guainau a'a minaa ei manumanu. ¹⁰Nabaa hamo'aa futoaa hafelo'aa nemea, yau ana a futoaa ei hafelo'ana. Ma tamanu una futoia—nabaa fa'ua ba ina pa'i hafelo'ana—una futoia i pudaa Christ Jesus uaa hamu'ou ¹¹ba inei'aa sifipa'aa o'ou Satan. Uaa, ona aidadii ei mau sifisifina.

Ei Bauana Wagii fei Manufau Fi'ugaia

¹² Ei a dinaa Troas ba a u'ugaa fei rawani'a wareaa Christ ma na fanunupa'ia ba mei Fasu nadii gigiaa fei gigei a'au, ¹³ana lomi na rawani fei naranarau, uaa lomi na bapa'aa mei lofuu Titus yei. Si'ei, una di'ininaa ro'ou ma dinaa Macedonia.

¹⁴ Ma na ware 'ta' a'a mei Haidaa uaa ranimai Christ na famuainaa hai'ou ma fatalaifani'eaa hai'ou wagina. Uaa hai'ou, ina fatalaina fei fa'apa'aa hai'ou hia ale'ei hepalo dufaa manumanu. ¹⁵Uaa a'a mei Haidaa, hai'ou ale'ei fei malelee fei dufaa unuu Christ dupuaa ei roi tela ma ei roi pa'ai. ¹⁶A'a ei roi pa'ai, hai'ou ale'ei fei raiaa ma'ea ma a'a ei roi tela, hai'ou ale'ei fei dufaa harenua. Ma hini i bigipa'aa ei manumanu ei? ¹⁷Abaa hai'ouna u'ugaa fei wareaa mei Haidaa ba hai'ou'aa to pono'a wagina ale'ei bigi'aa wataudadiai. Agia. A'a Christ, hai'ou'aa ware i pudaa mei Haidaa fininaa fei mau fa'uaia ana ale'ei ei rama'a aloamiaa mei Haidaa.

3 ¹E'eni, lomi hai'ou'aa ware ba hai'ouna rawani. Ana lomi hai'ou ale'ei hefi'adai ba hai'ounai pa'i ne'ia i dinaa a'a hamu'ou o nomai a'a hamu'ou ba hai'ou rawani'a. ²Ana hamu'ou ua ale'ei hepalo ne'ia, hepalo na ude laloo iaa hai'ou ba minaa ei rama'a nei igoia ma apa'ia. ³Hamona fama'aia ba hamu'ou ale'ei fei ne'ia noranarai a'a Christ ba sifei fei fuaa fei bigi'aa hai'ou. Ma fei ne'ia fei, abaa ne'iaa ro'ou nana'i, ma'uaa a'a fei Spiritii mei Haidaa, mei fi oalao ma ana lomi na wa'a pafuu na'a, ma'uaa laloo naranaraa rama'a.

⁴Na pa'i o'ugiaa hai'ou i pudaa mei Haidaa uaa Christ. ⁵Abaa hai'ouna bigipa'i ana hai'ou, ma'uaa hai'ouna bigipa'i uaa mei Haidaa. ⁶Ina fabigipa'aa hai'ou a'a fei manufau fil'ugaia, fei abaa pa'afina fei ne'ia ma'uaa fei Spiriti; uaa fei ne'ia na fani ma'ea, ma'uaa fei Spiriti na fani harenua.

Fei Haweraa fei Manufau Fi'ugaia

⁷Nabaa fei bigi'a wagii fei ne'ia pafuu na'a na pa'i ma'ea ma na nofininamii fei hawera ba ei Israel, lomi ro araiaa pudaa Moses hamatee fei hawerana, fei fi mafofolao, ⁸haa, lomi ba na muaidinia fei haweraa fei bigi'aa fei Spiriti? ⁹Nabaa na pa'i hawerana fei bigi'a, fei na uniaa ei hafelo'aa ei rama'a, po'o batanaidai haweraa fei bigi'a na fani wanewanea! ¹⁰Uaa fei nado'o pa'i hawerana mina, lomi i pa'idiai laraa fei na pa'i baua hawerana. ¹¹Ma nabaa fei na mafofo na nofininamii fei hawera, po'o batanaidai haweraa fei na oalao!

¹²Si'ei ba na o'onai unuu o'ou a'a fei, onamina laugu'ua. ¹³A'a ba o'ou ale'ei Moses, mei na hawaiinaa pudana ba ei Israel nei'aa fanunuia ei fi mafofolao fei hawerana. ¹⁴Ma'uaa na lalawa'ai naranaraa ro'ou, uaa nopa'amii wagieni, fei hawaii puda, ana fi ude ei ro'aa igoaa fei watanai fil'ugaia. Atawe lelegi, uaa a'a Christ ua i lelegi. ¹⁵Wagieni anaa, nabaa ro'aa igoaa ei ne'iaa Moses i lalawa'ai naranaraa ro'ou. ¹⁶Ma'uaa nabaa nemea i momo'ainaa a'a mei Fasu, fei hawaii i lelegi. ¹⁷Mei Fasu, hia fei Spiriti ma fawelei na oa wagina fei Spiritii mei Fasu, ei rama'a, ro'aa ala. ¹⁸Ma o'ou eni lomi na hawaii pudaa o'ou. Ma ona fa'arewaiaa^c fei haweraa mei Fasu ma filogii ale'ei maumauna wagii fei hawera, fei fimina nogipelao, fei noramiana a'a mei Fasu, mei hia fei Spiriti.

Rawani'a Manumanu Laloo ei Pe'i

4 ¹Lomi na asisi naranaraa hai'ou a'a feni bigi'a hai'ouna pa'i uaa fei faloloa'iaa mei Haidaa. ²Agia, hai'ouna momo'ai a'a ei bigi'op'aiai ma ei i famamafaiaa hai'ou; lomi hai'ouna sifisifi, ana lomi hai'ouna filoginaa fei wareaa mei Haidaa. Agia, a'a fei ba hai'ou'aa fa'arewaiaa

^c 3:18 O, narama'aiaa

tamanu na fa'uai, hai'ouna farawaninaa ana hai'ou a'a minaa ei rama'a i pudaa mei Haidaa. ³Ma nabaa na hawai'opa'ai fei rawani'a wareaa hai'ou, ina hawai'opa'ai a'a ei ro'eit pa'ailao. ⁴Mei haidaniaa feni au e'eni na tapu'aa naranaraa ei abaa narafawe'i ba ronei'aa fanunupa'aa fei we'ai fei rawani'a wareaa fei haweraa Christ—mei pa'aa haduoo mei Haidaa. ⁵Uaa, lomi hai'ou'aa u'ugaa ana hai'ou ma'uua Jesus Christ, hia mei Fasu ma hai'ou ale'eit nafii hamu'ou, uaa Jesus. ⁶Uaa mei Haidaa, mei i ware ba, “Inei we'a fei we'ai laloo fei roromaa,” hia na fawe'aiaa fei we'aina laloo iaa hai'ou ba i fanaa hai'ou fei we'ai fei apa'aa fei haweraa mei Haidaa i pudaa Christ.

⁷Ma'uaa hai'ouna pa'i feni pa'aa rawani'a manumanu laloo iaa hai'ou ale'eit ei pe'i ua ba i fama'aiaa fei baua faufau noramiana a'a mei Haidaa ma a'a ba hai'ou. ⁸Namina fitaninaa hai'ou, ma'uua lomi hai'ouna marata; hai'ouna hamamagua ma'uua lomi hai'ouna rawa'l'a'afai; ⁹hai'ouna tonaa haperararaia, ma'uua lomi na di'ininaa hai'ou mei Haidaa; rona fo'afapasiaa hai'ou, ma'uua lomi hai'ouna ma'e. ¹⁰Ranimai, hai'ouna'o talaiporo'aa fei ma'eaa Jesus a'a ei hudi unuu hai'ou ba fei harenuaa Jesus ana nei arewa a'a ei hudi unuu hai'ou. ¹¹Uaa, e'eni, hai'ou'eit werawera, ma'uua rona'aida fifaninaa hai'ou a'a fei ma'ea, uaa Jesus, ba fei harenuaa nei arewa a'a eni hudi unuu hai'ou, ei unuu ma'ea. ¹²Si'ei, fei ma'ea fi foraiaa hai'ou, ma'uua fei harenua fi foraiaa hamu'ou.

¹³Ina ne'idii ba, “Una narafawe'i; si'ei una ware.” Wagii fei spiritii fei narafawe'i, hai'ouna ware, ¹⁴uaa hai'ouna aida ba mei i fa'asi'anaa mei Fasu Jesus a'a fei ma'ea, ana iwe fa'asi'anaa hai'ou a'a Jesus ma hupu'inaa hai'ou a'a hamu'ou inamoana. ¹⁵Minaa eni ale'eit fararawanii hamu'ou ba fei rawani'a, fei fi talenaa a'a watauda neimina fawareaa watauda ba 'ta' ma ba i tonaa hawera wagina mei Haidaa.

¹⁶Si'ei, lomi na asisi naranaraa hai'ou. Ma'uua fa'ua ba ei hudi unuu hai'ou fi hafelolao, ma'uua ina farawaninaa laloo iaa hai'ou a'a hepapalo arewaa. ¹⁷Uaa eni awataa eni na papaa ma lomi i madii, eni fi bigifanaa hai'ou fei hawera lomi i pedutoo, fei namina awatadiai laraa minaa ei. ¹⁸Si'ei, lomi hai'ouna narapa'aa tamanu hai'ouna fanunupa'ia eni ma'uua ei lomi hai'ouna fanunupa'ia. Uaa tamanu ona fanunupa'ia, manumanuu e'eni ua, ma'uua ei lomi ona fanunupa'ia, lomi i pedutoo.

Fei Gufuu O'ou Pafea

5 ¹Ma ona aida ba ei hudi unuu o'ou ale'eit ei pale, ei ona guta wagina. Ma nabaa na wata'o'o, ona pa'i hepapodiai a'a mei Haidaa, hepapolo pale lomi i pedutoo i pafea. Abaa faduaa rama'a. ²E'eni oi ai'ai ma nunumiai ba o'aa papainaa fei lawalawa a'a fei gutanaa o'ou pafea, ³uaa ena ona lalawai, lomi ba o'aa alawata. ⁴Hamatee eni oi guta wagii

eni pale eni, ona ai'ai ma tonaa awataa, uaa lomi ona nunumiai ba o'aa ala'ala ma'uua ba o'aa papai lawalawaa pafea ba fei unuu ma'e nei filoginaa harenua. ⁵Mei Haidaa na famamaraiia o'ou a'a fei ma na fanidigaa o'ou fei Spiriti ale'ei uni'uni a'a tamanu iwe nomai.

⁶Si'ei, ranimai ona o'ugi ua ma aida ba nabaa o'ou yeni a'a eni pale eni, eni hudi unu eni, lomi ona oa a'a mei Fasu. ⁷Ona tatalai wagii fei nrafawe'i ma abaa tamanu ona fanunuia. ⁸A ware ba o'ouna o'ugi ua ma nunumiau ba a faraua a'a feni hudi unuu ma dinaa a'a mei Fasu. ⁹Si'ei, nunumiaa o'ou ba onei fani'en'i eia nabaa o'ou yeni a'a eni hudi unu, o lo'e. ¹⁰Uaa minaa o'ou, onei u i ma'aa fei gutanaa Christ, mei fadududua ba hememea nei to pono'ana a'a tamanu na bigi'ia ei fi guta wagii fei hudi ununa—ba rawani'a o hafelo'a.

Fei Bigi'aa fei Fawanewaneaa Watola

¹¹Si'ei ba hai'ouna aida ba batanai fanaa ma'aua a'a mei Fasu, hai'ou'aa hofeaa ei rama'a. Fei maumau hai'ouna arewa a'a mei Haidaa ma nunumiau ba ana nei arewa a'a ei naranaraa hamu'ou ba abaa hai'ou sifisifi rama'a. ¹²Abaa hai'ou'ei warediai ba hai'ou rawani'a rama'a, ma'uua nunumiaa hai'ou ba hamo'aa mamagugu a'a hai'ou ba hamonei pa'i talaa wareaa hamu'ou a'a ei rona mamagugu a'a tamanu rona fanunuia laraa tamanu na ude laloo fei naranara. ¹³Nabaa hamona nara ba hai'ou poapoa, manumanuu mei Haidaa; ma nabaa hamona nara ba lomi hai'ouna poapoi woro ba i farawaninaa hamu'ou. ¹⁴Uaa fei haguua Christ na farefuaa hai'ou, uaa hai'ouna aida ba hemea ua na ma'e a'a minaa ei rama'a ma si'ei, minaa ei, rona tonaa fei ma'eana. ¹⁵Ma ina ma'e uaa minaa ei rama'a ba minaa ei ro'aa gutaguta, ronei'aa guta ba ro'aa farawaninaa ana ro'ou, ma'uua, ba ronei farawaninaa mei na ma'e ma asi'adai uaa ro'ou.

¹⁶Si'ei, e'eni ma nolao, fei fanunuaa hai'ou ei rama'a, abaa ale'ei fei fanunuaa feni ano. Mina, hai'ouna fanunuaa Christ ale'ei, ma'uua lo'e hai'ouna bigidinia. ¹⁷Si'ei, hini i oa a'a Christ, hia ale'ei manufau waninia; na pa'aidii fei watanai; na nomai fei manufau! ¹⁸Minaa e'ei, noranamai a'a mei Haidaa. Ma ina fawanewaneaa watolana ma o'ou uaa Christ ma fanaa hai'ou feni bigi'a ba hai'ounei fa'arewaiaa feni ¹⁹ba mei Haidaa na fawanewaneaa watolana ma ei rama'aa feni ano uaa Christ ba lomi i narapa'aa ei hafelo'aa ei rama'a. Ma ina fifaninamii a'a hai'ou feni u'ugaa feni fawanewanea watolaa mei Haidaa ma ei rama'a. ²⁰Si'ei, hai'ou ale'ei umuiiaa umuu Christ, ale'ei ba na biginaa hai'ou mei Haidaa. Si'ei, a'a Christ, hai'ou'ei i'lififaweli a'a hamu'ou ba hamonei fawanewaneaa watolaa hamu'ou ma mei Haidaa. ²¹Mei Haidaa na bigi'ia ba mei lomi hafelo'ana nei tonaa^d ei hafelo'aa o'ou ba onei wanewane i pudaa mei Haidaa.

^d 5:21 O, hafelo'ana nei ale'ei fana uaa

6 ¹Si'ei ba hai'ou paniaa panii mei Haidaa ana ale'ei hamu'ou, hai'ouna i'igifawe'inaa hamu'ou ba hamonei'aa to'uaiaa fei rawani'aa mei Haidaa, ale'ei ba lomi hanuna. ²Uaa ifi ware ba, "A'a fei au rawani'au, una guainaa hamu'ou, ma a'a fei arewaa tela'ana, una hadumaa hamu'ou." A warefanaa hamu'ou ba e'eni, au feni rawani'aa mei Haidaa. Wagieni, au feni arewaa tela'ana.

Ei Awataa Paul

³Lomi ba hai'ou'aa lawaraa talaa nemeadiai ba ei rama'a, ronei'aa fanunufahafelo a'a fei bigi'aa hai'ou. ⁴Agia, hamatee hai'ou nafii mei Haidaa, hai'ounamina warefarawaninaa ana hai'ou a'a minaa ei tala: wagii fei baua apitaia, a'a ei hafelo'a, a'a ei rarabaa ma ei i faf'iiaa naranara, ⁵a'a ei hafuhafu, a'a ei bobo'aia, a'a ei ba'ananarai pani, a'a ei waiwaiaa bigi'a, lomi hai'ouna tofarawani ma'igua na poi, a'a ei baoa, ⁶wagii tamanu na fafa'arai, tamanu ei apa'a, fei fawiwi'aia ma fei mau farawania; a'a fei Spiriti Apuna ma a'a fei pa'aa haguia; ⁷a'a fei fa'ua warea ma fei faufau mei Haidaa fininaa ei finefinee wanewanea ale'ei ei hio, ei na panaronaa wagii guei pani ma'au ma mauwii, ⁸a'a tamanu na pa'i hawerana ma ei na famamafa, a'a ei na fani rawani'a haraa hai'ou, o hafelo'a haraa hai'ou. Hai'ounapa'aa fa'ua, ma'uaa ei rama'a, rona nara ba hai'ou sifisifi rama'a; ⁹rona apa'aa hai'ou, ma'uaa rona ware ba lomi rona apa'aa hai'ou; ana hai'ou bima'e, ma'uaa hai'ouna gutalao; rona hafugaa hai'ou, ma'uaa lomi hai'ouna ma'e; ¹⁰hai'ouna faloloa'i, ma'uaa hai'ouna'u ni'eni'e; lomi manumanuu hai'ou, ma'uaa hai'ouna panii arerei a'a watauda; lomi manumanuu hai'ou, ma'uaa minaa ei manumanu, hai'ouna pa'i.

¹¹ Hai'ouna warefa'a ua a'a hamu'ou ena Corinth ma namina bauanai ei naranaraa hai'ou a'a hamu'ou. ¹² Hai'ouna haguua hamu'ou, ma'uaa lomi hamona haguua hai'ou. ¹³ Ba inei fimina'e, a ware a'a hamu'ou ale'ei ba hamu'ou na'uu—ana hamonei haguua hai'ou.

Apuna Hupu'aifipui a'a ei Abaa Narafawe'ia

¹⁴ Apuna hupu'aifipui ei abaa narafawe'ia. Uaa fei wanewanea ma fei hafelo'a lomi i bigifipui. Ma batanai ba fei we'ai ma fei roromaa, i oafipui? ¹⁵ Batanai ba lagu'aa gutafipui Christ ma Belial?^e Ma batanai ba lagu'aa hupu'aifipui mei narafawe'ia ma mei lo'e? ¹⁶ Batanai ba i udefipui fei humuu mei Haidaa ma ei haidaa sifisifi. Uaa, o'ou fei humuu mei Haidaa, mei fi oalao. Ana ale'ei na wareia mei Haidaa

^e 6:15 Ware Greek *Beliar*, ana fei hara *Belial*

ba, "Awe oafipui a'a ro'ou ma talai dupuaa ro'ou ma oanaa Haidaniaa ro'ou ma ro'ou maroau."^f

¹⁷Ma mei Fasu na ware,

"Si'ei, wala'amai ma guta u'ugai a'a ro'ou.
Hamonei'aa idoaa hepalo lolooa manumanu,
ma u'awe taudugamiaa hamu'ou a'au."^g

¹⁸Mei Fasu, mei Faufaua na ware ba,

"U'awe oanaa Amaa hamu'ou,
ma hamu'ou na'u, baduu wawane ma baduu pifine."^h

7 ¹Ena tafiu, si'ei ba ona pa'i eni fa'unaia eni, onei fafa'arai ma faraua a'a ei na faloloaa ei unu ma spiritii o'ou. Ma si'ei ba ona ma'auaa mei Hidaa, oneipa'aa fapo'aifarawaninaa fei mau fafa'araia.

Fei Ni'eni'eaa Paul

²Hamonei au'uaiaa hai'ou laloo naranaraa hamu'ou. Lomi hai'ouna bigifafelo a'a hemeadiai, lomi hai'ouna fapasiaa hemea, lomi hai'ouna sifi'aa hemea ba hai'ou'aa to manumanu wagina. ³Abaa a ware ale'ei ba a warefafeloaa hamu'ou hamatee unadii ware ba hamonapa'aa oa laloo naranaraa hai'ou ma lomi manumanu nabaa hai'ou'aa gutafipui a'a hamu'ou o ma'efipui a'a hamu'ou. ⁴Una o'ugaa hamu'ou; unamina mamagugu a'a hamu'ou. Namina rrarawani naranara; a'a minaa ei hafelo'a na nobapa'amii hai'ou, ei ni'eni'eau na fua'onau.

⁵Uaa ei hai'ou sufudaimai yei Macedonia, lomi hai'ouna gutafawenai, ma'uaa hai'ouna momo'ainaa hitani, ei hafelo'a na bapa'aa hai'ou ma ei ma'aua laloo naranaraa hai'ou. ⁶Ma'uaa mei Hidaa, mei na'o farawaninaa ei naranaraa ei rona oafafelo, na fahaweninaa hai'ou a'a fei noramiaa Titus ⁷ma abaa fei noramiana ua, ma'uaa fei ba hamona farawaninia anaa. Ina u'ufanaa hai'ou ba hamonapa'aa nunuminau ma hamonamina faloloa'i ma naranara watauda uaa yau. Ma a'a e'ei, namina apoidiai fei ni'eni'eau.

⁸Nabaa una famamalouaa iaa hamu'ou a'a fei ne'iau mina, lomi una faloloa'i wagina. Ma'uaa una faloloa'i hamatee na aida ba fei ne'iau na famamalouaa iaa hamu'ou ma'ida ua au, ⁹ma'uaa e'eni, una ni'eni'e. Fei pa'afina a'a ba hamona faloloa'i, ma'uaa sifei ba wagii fei faloloa'iaa hamu'ou, hamo'aa filoginaa naranaraa hamu'ou. Uaa hamonawe faloloa'i ale'ei fei ude nunumiaa mei Hidaa ma si'ei, a'a ba hai'ouna fafeloa hamu'ou ma'ida. ¹⁰Ma i pudaa mei Hidaa, ei faloloa'iaa ei rama'a wagii ei hafelo'aa ro'ou, i filoginaa naranaraa ro'ou ma noduginaa ro'ou a'a fei tela'ana ma lomi ro'aa naranara watauda wagina, ma'uaa fei mau faloloa'iaa feni ano i fani ma'ea. ¹¹Ma'aia ba fei faloloa'ia a'a mei

^f 6:16 Jeremiah 32:38; Ezekiel 37:27 ^g 6:17 Ezekiel 20:34, 41 ^h 6:18 2 Samuel 7:8

Haidaa na biginaa nunumiaa hamu'ou ba hamoneipa'aa fa'uai, lomi tataa hamu'ou, hamona siba a'a ei hafelo'a, ei hamona ba'arofoma'au wagina ma ana ina biginaa hamu'ou ba hamona narapa'aa hefi'adai ma refurefu a'a ei na wanewane. A'a minaa ei manumanu, hamona fama'aia ba lomi tataa hamu'ou wagii fei ba i a'a hamu'ou, hamona fawanewaneaa mei na bigifatata. ¹² Si'ei, fei pa'afina ba una ne'inaa a'a hamu'ou, a'a ba mei na bigifatata, o mei na tonaa awatana wagina, ma'uaa sifei ba i pudaa mei Haidaa, hamonei fanunupa'ia ba hamonapa'aa nunuminaa hai'ou. ¹³ A'a minaa eni namina mamalawia naranaraa hai'ou.

Ma pafoo fei, hai'ounapa'aaunuwenue wagii fei ni'enileaa Titus, uaa minaa hamu'ou, hamona farawanidinaa fei spiritina. ¹⁴ Una warefa'agu a'ana uaa hamu'ou ma lomi hamona famamafaiau. Ma'uaa ana ale'ei ba na fa'ua minaa ei wareaa hai'ou a'a hamu'ou, ana na fa'ua ei warefa'aguua hai'ou hamu'ou a'a Titus. ¹⁵ Ma fei haguana a'a hamu'ou namina nogipelao ei i nonomipa'ia ba minaa hamu'ou na guaitonaa ei wareana ma taufagutania fininaa honua ma ma'aua. ¹⁶ Una ni'enile ba unamina o'ugaa hamu'ou.

Panii Arerei

8 ¹ Ma ena lofuu, nunumiaa hai'ou ba hamonei apa'aa fei rawani'a, fei na fanaa ei losuu yei Macedonia mei Haidaa. ² Namina hafelo gutanaa ro'ou, ma'uaa ronamina wiwiwidi ua ma ana lomi manumanuu ro'ou, ma'uaa ronamina panii arerei. ³ Uaa, a pa'aa warefa'uai ba rona fani ua ale'ei na hawiaa ro'ou ma e'ei namina rataiaa ro'ou anaa ma ei fanaa ro'ou na muainaa tamanu rona pa'i. ⁴ Ronamina i'igifaweli a'a hai'ou ba ana ro'aa fani a'a ei apunaiaa mei Haidaa. ⁵ Ma lomi rona bigi'ia ale'ei hai'ounado'o nara ba ro'aa bigi'ia, ma'uaa ronado'o fanaa ana ro'ou a'a mei Fasu ma nene, a'a hai'ou—ale'ei ba ro neneraa ei nunumiaa mei Haidaa. ⁶ Si'ei ba do'ofama'a Titus na fa'asi'anaa fei mau fana ale'ei, hai'ouna i'igifaweli a'ana ba nei dinaa a'a hamu'ou ma fapedugaa fei rawani'a fana hamonado'o fa'asi'ania. ⁷ Ma'uaa ana ale'ei ba hamona mua a'a minaa ei manumanu—a'a fei we'iaa naranara, a'a ei warewareaa hamu'ou, a'a ei mau apa'a, a'a tamanu ei na fa'uai ma a'a fei haguua hamu'ou hai'ouⁱ —ana hamonei mua a'a fei rawani'a mau fana.

⁸ Lomi una ware ba hamonei bigi'aa fei, ma'uaa ba a mania ba na fa'ua fei haguua hamu'ou laraa hefi'adai. ⁹ Uaa, hamona aida fei rawani'aa mei Fasuu o'ou Jesus Christ ba hia na pa'l i watauda manumanu, ma'uaa na filoginia ma wagii fei ba hia pani ua, hamonei pa'l manumanu.

¹⁰ Ma sifeni, feni aweiau hamu'ou wagina: Fei igisimasi i didii, hamu'ou, rawarawa a'a ei rona fani ma abaa uniaa fei ba hamonei fani,

ⁱ **8:7** Hefi'a ne'ia ba, a'a fei haguua hai'ou hamu'ou

ma'uaa ana pa'aa naraa hamu'ou ba hamo'aa fani. ¹¹ Si'ei, hamonei fapedugaa feni bigi'a ba fei refuaa hamu'ou ba hamo'aa bigi'ia nei fibo'ii a'a fei fapedugaa hamu'ou ale'ei hawii hamu'ou. ¹² Uaa nabaa hamona pa'i fei nunumia ale'ei, te, ei fanaa hamu'ou i rawani ua ale'ei tamanu hemea na pa'i ma abaa tamanu lomi ina pa'i.

¹³ Fei nunumiaa hai'ou, a'a ba hefi'adai ronei guta ua ma ba hamu'ounei pa'i awataa, ma'uaa ba hamonei fimina'ei. ¹⁴ A'a feni au e'eni, ei watauda hamona pa'i, iwe fawanewaneaa ei lomi rona pa'i ba ei watauda rona pa'i, ana iwe fawanewaneaa tamanu lomi hamona pa'i. Ma wagii fei mau ale'ei, hamowe fimina'ei, ¹⁵ ana ale'ei fei ne'ia ba: "Mei na hufu'aa watauda, lomi i watauda dufuna ma mei na hufu'aa ma'ida, na hawiaa fei."

Rona Alonaa Titus yei Corinth

¹⁶ Una ware 'ta' a'a mei Haidaa, uaa na fani naranaraa Titus ana fei naranara una pa'i a'a hamu'ou. ¹⁷ Uaa Titus na tofarawaninaa fei i'igaiaa hai'ou ma ifi nowau a'a hamu'ou fininaa refurefua ma ana pa'aanunumiana. ¹⁸ Ma hai'ou'aa alofipuinawii a'ana mei lofu, mei ronamina ni'en'i'e a'ana minaa ei losuu, uaa fei bigi'ana wagii fei rawani'a warea. ¹⁹ Ma hepaldiai, rona rafeinia ei losuu ba inei talaiporofipui a'a hai'ou fei fana, fei hai'ouna alaginia ba i fani honua a'a mei Fasu ma fama'aia ba hai'ouna refurefu a'a fei ba hai'ou fani haduma. ²⁰ Lomi hai'ouna nunuminia ba nemea, i warewareaa fei mau alagiaa hai'ou a'a feni baua fana. ²¹ Uaa hai'ouna oma'afarawaninaa hai'ou ba hai'ounei bigi'aa ei na wanewane i pudaa mei Haidaa mawe i pudaa ei rama'a.

²² Ma fipui a'a lagua, hai'ou'aa aloawii hemea lofuu o'ou, mei na'aida fama'aia ba hia wiaa rama'a ma e'eni na refurefu apoidiai, uaa napa'aa bauanai fei o'ugana a'a hamu'ou. ²³ Ma Titus, hia mei rarafiu ma na bigifipui a'au i dupuaa hamu'ou. Ma ei lofuu hai'ou, ro'ou, ale'ei umuiaa ei losuu ma rona fani honua a'a Christ. ²⁴ Si'ei, hamonei fama'aiaa ro'ou fei mau hagua hamona pa'i ma i pa'aa pa'i pa'afii fei mamaguguua hai'ou a'a hamu'ou ma ba ei losuu, ronei fanunuia.

9 ¹Lomi a ne'ifanidinaa hamu'ou ba batanai fei bigihadumaa ei apunaia. ² Uaa una aida ba hamona refurefu ba hamo'aa fani haduma ma una wareware'uiaia a'a ei Macedonia ma warefanaa ro'ou ba a'a fei igisimasi i didii, hamu'ou ena yena Achaia na fani ma ei refurefuaa hamu'ou na fa'asi'anaa watauda ro'ou ba ana ro'aa fani. ³ Ma'uaa a aloawii ei lofu ba ina pa'i pa'afina fei warefa'aguua hai'ou hamu'ou ma ba hamonei bigi'augaa fei fana, ana ale'ei una waredii ba hamowe bigi'ia. ⁴ Uaa nabaa hefi'a Macedonia, ro nofipuimai a'au ma bapa'aa hamu'ou ba lomi hamonadii bigi'augaa fei fanaa hamu'ou a'a hai'ou, hai'ouwepaa mafa ba hai'ouna o'ugaa hamu'ou ma ana hamowe

mamafa. ⁵Si'ei, una nara ba unei fabatafaina ei lofu ba roneiwii ma'a hamu'ou ma fawanewane'augaa fei baua fana, fei hamonadii fa'unainia. Na'aa ale'ei, iwe ude ua ale'ei hepalo rawani'a fana ma abaa ale'ei fei mau fani'oa'oaia.

Faro Watauda

⁶Nonominaa feni: hini i faro ma'ida ua, ana i hufu'aa ma'ida ua. Ma mei i faro watauda, ana i hufu'aa watauda. ⁷Hememea nei fani tamanu na nara ba i fani ma abaa fani'oa'oai o ale'ei ba i nei fani, uaa mei Haidaa na nunuminaa ei rona faniwiwiwidi ua. ⁸Ma mei Haidaa na hawia ba i fanaa fei rawani'ana i a'a hamu'ou, ba a'a minaa ei manumanu ranimai, hamonei pa'i minaa ei hamonapa'aa nunuminia ba hamo'aa bigipa'aa minaa ei rawani'a bigi'a. ⁹Ana ale'ei fei ne'ia ba,

“Ina fatalaneneneinaa ei fanana a'a ei lomi rona pa'i;
fei wanewaneana, i oalao ranimai.”

¹⁰Mei i fani lau a'a mei faroa ma faraa pidaua ba du'ua, ana i fani ma fapepesuua ei palee hapee hamu'ou lau ma fagipeaa fei hufu'aa hamu'ou a'a tamanu na wanewane. ¹¹Hamowe pa'i watauda ba hamo'aa pani arererei ua ranimai ma ei fanaa hamu'ou a'a hai'ou, iwe fawareaa ei rama'a ba 'ta' a'a mei Haidaa.

¹²Feni bigi'aa hamu'ou abaa sifei ua ba i hadumaa ei apunaia a'a ei nunumiaa ro'ou, ma'uua ana na fa'asi'anaa fei mau warea 'ta' a'a mei Haidaa. ¹³A'a fei bigi'aa hamu'ou, fei ina fama'aia ba batanai maumau hamu'ou, ei rama'a, rowe uduginaa mei Haidaa wagii fei guaiaa warea, fei na nofininamii fei wareaa hamu'ou ba fa'ua fei rawani'a wareaa Christ ma wagii fei mau pani arereaa hamu'ou a'a ro'ou ma a'a minaa ei rama'a. ¹⁴Ma laloo ei lafulafuaa ro'ou hamu'ou, ei naranaraa ro'ou, i dinaa a'a hamu'ou, uaa fei baua rawani'a na fanaa hamu'ou mei Haidaa. ¹⁵Fei warea 'ta' i dinaa a'a mei Haidaa uaa fei fanana, fei lomi a warepa'ia!

Paul na Wareaa Pepei a'ana Uaa fei Bigi'ana

10 ¹Wagii fei mau Christ ale'ei madumuia ma warefagigia, u'ei i'iginaa hamu'ou—yau, Paul, mei rona ware ba una warefagigii i pudaa hamu'ou, ma'uua ba una warefawe'i nabaa una raua! ²U'ei i'iginaa hamu'ou ba ena na nomai, lomi na nunumiai ba a warefawe'i a'a hef'i'a, ei rona nenegi'uaiaa fei maumau feni ano. ³Uaa, fa'ua ba ona guta yeni malagufu, ma'uua lomi ona fo'a ale'ei fei maumau fo'aa feni ano. ⁴Ei finefinee fo'aa a'a o'ou, abaa ale'ei ei finefinee fo'aa feni ano. Agia. Ei finefine a'a o'ou na pa'i fei faufau mei Haidaa ba i bigosipa'aa ei ale'ei ei humuu fo'aa ro'ou. ⁵Ona muainaa ei fihareia ma minaa ei mau sifisifi, ei na lawaraa fei tala i dinaa a'a fei apa'aa mei Haidaa ma ona wagi'inaa minaa ei naranaraa o'ou ba nei nenegi'uaiaa Christ. ⁶Ma hai'ouna

ofafaufau ba hai'ou'aa fanima'aa minaa ei bigi'aa barafea, ma'uaa fama'a, hamonei guainaa hai'ou.

⁷Hamo'eit fanunu'uaiaa ei na parepare. Nabaa^j nemea na nara ba hia maroaa Christ nei narama'adai ba hai'ou maroaa Christ ana ale'ei hia. ⁸Uaa lomi ba a mamafa nabaa una warefa'agu'agu a'a fei faufau na fanaa hai'ou mei Fasu ba hai'ounei farawaninaa hamu'ou ma a'a ba hai'ounei fapasiaa hamu'ou. ⁹Lomi na nunumiai ba ei ne'iau a'a hamu'ou, i fama'auaa hamu'ou. ¹⁰Uaa hefi'a, rona ware ba, "Ei ne'iana na pa'i awatana ma na warefawei'i, ma'uaa nabaa hia yeni, abaa ale'ei maumau ei baua rama'a ma lomi hanuu ei wareana." ¹¹Ei rona ware ale'ei, ronei apa'ia ba fei maumau hai'ou laloo ei ne'iaa hai'ou, ana rowe nanamuinia ena hai'ouna nomai yena i ma'aa ro'ou.

¹²Pa'aa lomi ba hai'ouna nara ba hai'ou fihawawaginaa hai'ou a'a hefi'adai, ei rona ware ba rona rawani. Nabaa rona fipupuduinaa ana ro'ou ma fihawawaginaa ana ro'ou, rona fama'aia ba lomi apa'aa ro'ou. ¹³Ma'uaa lomi ba hai'ou'amina warefa'agu'agu watauda. Hai'ou warefa'agu'agu ua a'a ei na fanaa hai'ou mei Haidaa. Ma hamu'ou, ale'ei hepalo fanana a'a hai'ou. ¹⁴Lomi na rata ei warefa'agu'aguua hai'ou, ana ale'ei nabaa lomi hamona apa'aa hai'ou, ma'uaa hai'ouna nobapa'alo hamu'ou a'a fei rawani'a wareaa Christ. ¹⁵Ana lomi ba hai'ouna warefa'agu'agu a'a ei bigi'aa hefi'adai.^k Fei o'onaia unuu hai'ou, sifei ba fei we'iaa naranaraa hamu'ou nei gipelao ma fei bigi'aa hai'ou i dupuaa hamu'ou neimina larelao, ¹⁶ba hai'ounei u'ugaa fei rawani'a warea a'a ena gufu opa'awiaa hamu'ou, uaa lomi ba hai'ou'aa warefa'agu'agu a'a fei bigi'a yei fawelei na u'udii hemea. ¹⁷Ma'uaa "Mei ba i warefa'agu'agu nei warefa'agu'agu uaa mei Fasu." ¹⁸Uaa abaa mei i ware ba hia na rawani ba napa'aa rawani, ma'uaa mei i wareia mei Fasu ba na rawani.

Paul ma ei Apostle Sifisifi

11 ¹Nunumiau ba hamonei guainaa hefi'a warefifigai; ma'uaa hamo'eit guainia e'eni. ²Una pa'i fei mau punepuneaa mei Haidaa a'a hamu'ou. Una fa'unai a'a hamu'ou ba hamonei pa'i hemea ua haroo hamu'ou—mei Christ, ba u'a fanaa hamu'ou a'ana ale'ei hemea pifine atawe hainofipui a'a hemea wawane. ³Ma'uaa una mama'au, uaa ana ale'ei ba na sifi'aa Eve fei wa'a, ei naranaraa hamu'ou, i fa'asisidi'ininiae fei ba hamona fafa'arai ma nenegi'uaiaa Christ. ⁴Uaa, nabaa nemea i

^j 10:7 O, Fanununaa ei na ude ua pudaa hamu'ou. Nabaa ^k 10:13-15 O, 13 Ma'uaa, lomi hai'ou'aa warefa'agu'agui wagii tamanu lomi hai'ouna fanunuma'aia, ma'uaa wagii fei mau fasfanunuma'aa na fanaa hai'ou mei Haidaa, mei haidaniaa fei fanunuma'aia—hepaloo fanunuma'aia a'a hamu'ou. 14...15 Ana lomi hai'ou'aa warefa'agu'agui wagii ei bigi'aa hefi'adai, ei lomi ba o'aa fanunuma'aia.

nomai a'a hamu'ou ma na u'ugaa hemea Jesus, abaa mei Jesus onadii u'ugia, o nabaa hamona tonaa hepalo u'ugai spiriti laraa fei hamona todigia, o guainaa hepalo u'ugai rawani'a wareaa laraa fei hamona guaidigia, nabaa ale'ei, hamona to'uaria. ⁵ Ma'uaa hamonei'aa nara ba rona muainau ei "baua-apostle." ⁶ Lomi una feroi a'a fei mau warewarea, ma'uaa una pa'i apa'au. A'a minaa ei tala, hai'ounamina fa'arewaia a'a hamu'ou ba una pa'i apa'au.

⁷Haa, na hafelo fei ba unafafafaunau pu ale'ei ba u'a poronaa hamu'ou pafea a'a fei ba una u'ufanaa hamu'ou fei rawani'a wareaa mei Haidaa ma lomi pono'au? ⁸Hanuna ale'ei ba unafafanaonaa hefi'adiai losuu, uaa una tonaa ei hadumaa ro'ou ma farawaninaa hamu'ou. ⁹Ma ei a gutafipui a'a hamu'ou ma na nunuminaa hefaa manumanu, lomi una fani awataa a'a hemea, uaa ei lofu, noramiaa ro'ou Macedonia, rona fanau tamanu una nunuminia. Lomi una fani awataa a'a hamu'ou wagii hepalo manumanu ma bigilao ana ale'ei. ¹⁰A warefa'uai a'a fei mau Christ laloo iau ba lomi hemea yei malala Achaia ba i lawagipa'aa fei warefa'agu'aguau. ¹¹Tani ale'ei? Si'ei ba lomi una haguua hamu'ou? Mei Haidaa na aida ba una haguua hamu'ou! ¹²Ma a bigi'ualao ei fi bigi'aa eni ba u'a fawaiwaina talaa ei ba ro'aa fafimina'e a'a hai'ou wagii tamanu ei rona warefa'agu'agu wagina.

¹³Uaa ei mau rama'a ale'ei, ro'ou apostle Sifisifi, rona bigifasifi ma sifi ua ba ro'ou apostle Christ. ¹⁴Woro ba na ale'ei, uaa Satan ana na sifisifi ua ba hia hemea alo'alo fei we'ai. ¹⁵Si'ei, lomi una ba'arofo ba ei paniaa panina, rona sifisifi ua ba ro'ou, nafii fei wanewanea. A'a fei pedupeduu ro'ou, rowe to aree ro'ou a'a ei bigi'aa ro'ou.

Paul na Warefa'agu'agui wagii ei Fi'iiana

¹⁶A waredinia ba: hamonei'aa nara ba yau poapoa. Ma'uaa nabaa nemea na nara ale'ei, te, hamonei taufagutanau ale'ei hemea poapoa ba a warefa'agu'agu ma'ida. ¹⁷A'a fei warefa'agu'agui fei, lomi una ware ale'ei mei Fasu, ma'uaa ale'ei hemea poapoa. ¹⁸Si'ei ba watauda, rona warefa'agu'agu ale'ei fei mau feni ano, yau ana a warefa'agu'agu. ¹⁹Hamona ni'en'i e a'a ei poapoa hamatee hamona pa'i baua apa'aa hamu'ou! ²⁰Ana hamona ni'en'i e a'a hini na fahumuwaina hamu'ou o fafeloa hamu'ou, o na bigi'uaiaa nunumiana a'a hamu'ou, o ba minaa hia, o laparaa hamu'ou. ²¹Ina famamafaiau, ma'uaa pa'aa fa'ua ba namina rataiaa hai'ou fei.

Ale'ei ba yau poapoa, una wareaa tamanu rona mama'au hefi'a ba ro'aa wareia. ²²Ro'ou Hebrew? Yau anaa. Ro'ou Israel? Yau anaa. Ro'ou upuu Abraham? Yau anaa. ²³Ro'ou paniaa panii Christ? Yau na muainaa ro'ou. Fei mau warewareau ale'ei, na poapoai. Yau na bigifawe'idiiai laraa ei bigi'aa ro'ou. Una bobo'ai wataudadiai, ei babu una tonia namina

babaodai ma ranimai anaa i pa'au ma'ea. ²⁴Haipanipoa ei Jew, rona babuinau odufua pa'ania ma faimpalo babu. ²⁵Odupoa, hefi'a, rona hafugau a'a ei hafuhafu, hepoa, hefi'a, rona nafanaa yau mugoo, odupoa una tafe pafuu wa, una lafelafe tau lama hei poi ma hei arewaa, ²⁶Ranimai una tatalai ua. Anaa ba a ma'e a'a ei ranu na poni batafa, ba ro'aa panarofau ei hafelo'a, ba ro'aa fafeloau ei gufuu mawe ei Gentile ma anaa a tonaa hafelo'au laloo ei baua gufu ma sugutata'aia ma yei lama ma a'a ei lofu sifisifi. ²⁷Una bigimaguhagu ma watauda poi, lomi una ma'igupa'i; una'aida bao ma sigigi; watauda arewaa, lomi hanau; una'aida waiwa ma lomi lawalawau. ²⁸Ma pafuu minaa ei namina fi'i naranarau minaa ei arewaa, uaa minaa ei losuu. ²⁹Hini na maralele ma yau lo'e? Hini na pasi a'a ei hafelo'a ma lomi na fil'i naranarau wagina?

³⁰Nabaa a warefa'agu'agui, a warefa'agu'agu a'a tamanu na fama'aiaa ei maraleleau. ³¹Mei Haidaa, mei Amaa mei Fasu Jesus, mei ba onei uduginia ranimai ranimai, na aida ba una warefa'uai. ³²Yei Damascus, mei gavanaa, mei hia paniaa panii mei Hapara Aretas, na augaa ei oma'ama'a laloo fei baua gufu Damascenes ba ronei panarofau. ³³Ma'uaa hefi'a, rona fa'asisiau laloo hepalo pa a'a fei gigei fei nono ma una ponipa'ai a'a ro'ou.

Fei Meifii Paul ma fei Oro'oroaa Lamii Pigiona

12 ¹Unei warefa'agu'agu'ualao. Lomi rawani'ana wagina, ma'uaa unei u'ugaa ei ale'e'i mefi ma ei na fa'arewaiaa mei Fasu. ²Una apa'aa hemea rama'a maroaa Christ, mei hefua ma obao igisimasi i didii na dinaa a'a fei fa'oduiaa gufu pafea. Ina oa a'a fei hudi ununa, o lo'e, lomi una aida—mei Haidaa na aida. ³Ma una aida ba mei rama'a mei—a'a fei hudi ununa, o lo'e, lomi una aida, ma'uaa mei Haidaa na aida—⁴ina dinaa a'a fei fananamaiaa gufu. Ina guainaa hefi'a manumanu lomi i warepa'ia, ei ba ronei'aa wareia ei rama'a. ⁵A u'ugaa mei rama'a ale'e'i fininaa mamagugu, ma'uaa lomi ba a famamagugui ba yau batanai, ma'uaa sifei ua ba batanai ei maraleleau. ⁶Ma nabaa una warefa'agu'agu, a'a ba yau poapoa, uaa una warefa'uai. Ma'uaa una gutafamadumu ba nemea nei'aa nara ba yau na pafeaidiai a'a tamanu ei una bigi'ia o wareia.

⁷Ma ba unei'aa mamagugu uaa eni pa'aa rawani'a mefi, ina fa'oro'oroaa lamii pigiou, hemea talitonaa wareaa Satan ba i fafeloau. ⁸Odupoa una i'igifawe'i a'a mei Fasu ba nei tonia a'au. ⁹Ma'uaa ina warefanau ba, "Fei rawani'au na hawio, uaa fei faufau napa'aa mua ei ona maralele." Si'ei, awe warefa'agu'agui a'a ei maraleleau ba fei faufau Christ nei oa a'au. ¹⁰Hamatee Christ, si'ei a ni'en'i e'a ei maraleleau, a'a ei warefalalasiaa hefi'a yau, a'a ei hafelo'a ma haperaraia ma ei awataa. Uaa ei una maralele, na to faufau.

Paul na Naranara Watauda a'a ei Corinth

¹¹ Una fafaiā ale'eī hemeā poapoa, ma'uua hamona susuninā wāgina. Nabaa hamonado'o warefarawaninā, ipōwe rawani, uaa, lomi rona muainā ei "baua-apostle," ma'uua lomi harau. ¹² Tamanu ei na fama'aia ba apostle—ei hilala, ei fananawalaa puda ma ei foigia—una bigi'ia i dupuaa hamu'ou fininā fei mau apitaia. ¹³ Ma hepalo manumanu una bigi'ia a'a hefi'adaiā losuu ma lomi a'a hamu'ou, sifei ua ba lomi una fani awataa a'a hamu'ou. Futoaa feni hafelo'au!

¹⁴ E'eni ba u'amii bigi'aa fei fa'odupoiaa ma'au hamu'ou ma lomi ba a fani awataa a'a hamu'ou, uaa ei nunumiau abaa ei manumanuu hamu'ou, ma'uua nunumiau hamu'ou. Uaa, ei baduu, lomi ba ro'aa oma'aiaa ei ama ma inaa ro'ou, ma'uua ei ama ma ina, rona oma'iaa ei na'uu ro'ou. ¹⁵ Si'eī, una ni'enī'e ba u'a fapedugaa minaa ei mugoo po'i una pa'i, uaa hamu'ou ma ba a fanaa ana yau. Nabaa na gipelao fei haguau hamu'ou, i paailao fei haguua hamu'ou a'au? ¹⁶ Abaa a fani awataa a'a hamu'ou. Ma'uua una forapa'aā pinee hamu'ou, uaa rafeu bigi'aa ei mau fifigaia! ¹⁷ Haa, una fafeloa hamu'ou a'a hemeā aloawiau a'a hamu'ou? ¹⁸ Una i'igifawē'i a'a Titus ba nei dinaa a'a hamu'ou ma una aloaa hemeā lofuu hai'ou a'ana. Lomi na fafeloa hamu'ou Titus, na? Ma fei mau bigi'aa hai'ou ma fei spiritii hai'ou na fimina'eī.

¹⁹ Hamona naranara ba hai'ouna wareaa pepei a'a hai'ou? Hai'ouna u'u i pudaa mei Haidaa ale'eī ei maroaa Christ; ma minaa ei bigi'aa hai'ou, ena rawani'a tafiu, pa'afina ba inei fawē'inaa hamu'ou. ²⁰ Uaa, una ma'au ba ena unawii ma'a hamu'ou, tamanu una nunuminia a'a fei maumau hamu'ou, lomi u'awe fanunu'apa'ia. Ma ana lomi hamowe fanunu'apa'au ale'eī ei nunumiaa hamu'ou. Una ma'au ba i pa'i ua fihareia, punepunea, sibaparararaia, fi'lareia, warefafela, wiwitoia, mamagugua ma lomi firawania. ²¹ Una mama'au ba ena una hadiwe'idimai, mei Haidaniau i we fapududuau i ma'aa hamu'ou ma u'apowemina faloloa'i, uaa watauda, ei ronado'o bigi'aa ei hafelo'a, lomi rona filoginaa naranaraa ro'ou wagii ei loloa, ei fitatafipa'aia ma hafelo'a bigi'aa ro'ou.

A'apoo Aweia

13 ¹Feni, fei fa'odupoiaa ba amii ma'a hamu'ou. "Mināa ei dududua nei pa'i helagui, o o'odui rama'a rona fanunupa'aa tamanu na tata." ²Una aweidigaa hamu'ou a'a fei faguapoaa ma'au hamu'ou. E'eni, eni lomi yau a'a hamu'ou, a waredinia: Ena una hadiwe'idimai awe fanima'aiaa ei ronado'o bigifafelo, o hinidiae, ³si'eī ba nunumiaa hamu'ou ba hamoneipa'aa aida ba ufi umuinaa Christ. A'a ba ina maralele ei na fawanewaneaa hamu'ou, ma'uua na pa'i faufauna dupuaa hamu'ou. ⁴Fa'ua ba ina maralele ei i fatawa, ma'uua fi oalao a'a fei faufau mei

Haidaa. Ma ana ale'ei, hai'ouna maralele a'ana, ma'uaa a'a fei faufau mei Haidaa, hai'ouna oafipui a'ana ba hai'ounuei hadumaa hamu'ou.

⁵Fanunuma'aiaa ana hamu'ou ba pa'aa fa'ua ba hamona narafawe'i; maniaa ana hamu'ou. Haa, lomi hamona aida ba Christ Jesus, hia laloo iaa hamu'ou? Nabaa lomi, woro ba lomi hamo'aa muainaa fei manimania. ⁶Ma una nunuminia ba hamonei fanunu'apa'i ba hai'ouna muainaa fei manimania. ⁷Hai'ou'ei lafulafunaa a'a mei Haidaa ba lomi hamo'aa bigi'aa hepalo tata. Fei pa'afii fei, a'a ba ei rama'a, ronei fanunupa'ia ba hai'ouna muainaa fei manimania, ma'uaa ba hamo'aa bigi'aa tamanu na wanewane anaa nabaa rona nara ba lomi hai'ouna muainaa fei. ⁸Uaa lomi ba hai'ou'aa bigi'aa hepalo manumanu ba i fadugeaa fei fa'uaia, ma'uaa fei na fawe'inaa fei fa'uaia. ⁹Nabaa hai'ou'aa maralele, hai'ouna ni'eni'e wagina uaa, hamona faufau ma ei lafulafuaa hai'ou, si'ei ba hamonei'aa pa'i hepalo tata. ¹⁰Sifei, fei pa'afina ba a ne'ifanaa hamu'ou eni manumanu ei yau lomi a'a hamu'ou, ba ena na nomai, unei'aa fafofolaa a'a fei foraforau—fei na fanau mei Fasu ba unei farawaninaa hamu'ou ma a'a ba unei fafeloa hamu'ou.

Ei Fapopo'ii Wareaa Paul

¹¹Ei fapopo'ii wareau, ena lofuu ma'adinaa hamu'ou. Hamonei ni'eni'e, fafirarawaninaa naranaraa hamu'ou, nei pa'i ua hepalo naranara. Gutafirawanii. Ma mei Haidaniaa fei hagua ma fei gutafirawania, iwe oafipui a'a hamu'ou.

¹²Fihatofii pudaa hamu'ou a'a fei fafa'arai maumau. ¹³Minaa ei apunaia, rona famafufuoinaa hamu'ou.

¹⁴Inei ude pafuu hamu'ou fei rawani'aa mei Fasu Jesus Christ ma fei haguaa mei Haidaa ma fei gutafipuiaa fei Spiritii Apuna.